

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรืออาจจะพูดอีกนัยหนึ่งได้ว่า "การศึกษา คือชีวิต และชีวิต คือการศึกษา" นั่นคือ การศึกษาอาจหมายถึง ขบวนการที่ให้ความรู้และทักษะแก่คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับความรู้ ทุกฐานะ ทุกเวลา ทุกสถานที่ และทุกระบบของการเรียนรู้ เริ่มต้นตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งสิ้นชีวิต เมื่อสำเร็จการศึกษาหรือออกจากระบบการศึกษาในโรงเรียนแล้ว ที่ทำงานและในสังคมทั่วไป ก็ยังมีความจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ ในด้านการเมืองหรือด้านสังคมวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญและกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา¹ ประชาชนของประเทศประมาณ 46 ล้านคน² และจากสถิติการศึกษาปี 2523 ปรากฏว่าประชาชนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนทุกประเภท ตั้งแต่ประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษามีเพียง 9.5 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 20 เท่านั้น ฉะนั้น จึงเป็นข้อเปรียบเทียบให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ยังมีประชากรที่อยู่นอกโรงเรียนอีก 35.5 ล้านคน หรือ ประมาณร้อยละ 80

¹ม.ล.ปิ่น มาลากุล, การปฏิรูปการศึกษา: รายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518), หน้าคำนำ.

²กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, บัญชีแสดงจำนวนราษฎรและจำนวนบ้านในวันที่ 31 ธันวาคม 2523 ที่ราชการจัด (กรุงเทพมหานคร: กองการทะเบียน, 2523), หน้า 1.

ประชากรเหล่านั้นยังคงต้องการศึกษาที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเขาเหล่านั้นให้ดีขึ้น¹ คือรัฐบาลจะจัดการศึกษาให้กับประชากรดังกล่าว โดยจัดบริการทางด้านการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การบริการทางด้านการฝึกอาชีพ การศึกษาขั้นพื้นฐานแบบเบ็ดเสร็จ รวมทั้งการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย เศรษฐกิจ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จะเห็นได้ว่า การศึกษานอกโรงเรียนเป็นการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบโรงเรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมการศึกษาโดยเฉพาะหรือส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อมุ่งให้ประชาชนรู้จักแก้ปัญหา มีอาชีพหรือพัฒนาความรู้เฉพาะอย่าง ตามความต้องการและความสนใจของประชาชน เป็นการศึกษที่จัดขึ้นเพื่อคนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในเมืองและชนบท เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มคุณภาพของประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียนให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น /

ดังนั้น รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจึงได้ให้ความสำคัญของการศึกษานอกโรงเรียนมาตลอด ตั้งแต่สมัยของพลตรี พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ.2480 ซึ่งถือว่าเป็นระยะแรกของการศึกษานอกโรงเรียน (พ.ศ.2480 - 2483) ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการศึกษาขึ้น ต่อมามีการจัดตั้งกองการศึกษาผู้ใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือได้รับการศึกษาจนอ่านออกเขียนได้ ถือได้ว่าเป็นระยะที่ 2 (พ.ศ.2483 - 2488) ระยะที่ 3 (พ.ศ.2488 - ปัจจุบัน) เป็นยุคของการรณรงค์ให้ประชาชนรู้หนังสือควบคู่กับการให้ความรู้ทางด้านอาชีพและความรู้การศึกษานอกโรงเรียนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ ความรู้ทางวิทยุและโทรทัศน์ โดยมีการจัดตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนขึ้น เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 เพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สถิติการศึกษาวปี 2523 (กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา, 2524), หน้า 209-210.

งานการศึกษานอกโรงเรียนในกระทรวงศึกษาธิการ¹

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งสถานศึกษานอกโรงเรียนในระดับภูมิภาคขึ้นเรียกว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค ซึ่งมีทั้งหมด 5 ศูนย์ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดขึ้น มีทั้งหมด 37 ศูนย์ เป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินสร้าง 13 ศูนย์ อีก 24 ศูนย์เป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ใช้เงินกู้สมทบจากธนาคารโลก และในปี 2529 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 จะมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดครบทุกจังหวัด² จากสถิติปี พ.ศ.2523 ปรากฏว่า ประชากรของประเทศไทยที่ไม่รู้หนังสืออายุ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนถึง 5 ล้านคน จากประชากรอายุ 10 ปี ทั้งสิ้น 30 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16³ และในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนระยะที่ 5 (พ.ศ.2525 - 2529) คณะอนุกรรมการดำเนินการวางแผนและติดตามผลประเมินผลโครงการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนได้มีมติเห็นสมควรให้จัดทำจุดเน้นในการจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้การศึกษานอกโรงเรียนในระยะนี้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจสังคมชนบท และความเร่งด่วนของการพัฒนา จึงมีจุดเน้นตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. เน้นกลุ่มเป้าหมายประชากร
2. เน้นกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย 37 จังหวัด (พื้นที่ยากจน)

¹กรมการศึกษานอกโรงเรียน, "ประวัติการศึกษานอกโรงเรียน," วันการศึกษานอกโรงเรียน 8 กันยายน 2524 (กรุงเทพมหานคร) [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] หน้า 4 - 5.

²สัมภาษณ์หัวหน้ากองแผนงานและวิจัย, นายบุญเลิศ มาแสง, เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2524.

³กรมการศึกษานอกโรงเรียน, สถิติการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2523 (กรุงเทพมหานคร: หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, 2524), หน้า 13.

3. เน้นการศึกษาค่านิยมพระบวรที่ส่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถนำมาใช้ประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง
4. การศึกษาเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความมั่นคงของชาติ
5. การจัดการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์และความบันเทิง¹

การดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน รัฐบาลพยายามให้ความสนใจที่จะพัฒนาให้สอดคล้องความต้องการของประชาชน แต่ก็ยังมีปัญหาบางประการ โดยเฉพาะศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดที่ใช้เงินงบประมาณปกติ 13 ศูนย์นั้น ส่วนใหญ่ยังไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ต้องอาศัยอาคารสถานที่ เช่น ห้องสมุดประชาชน ศาลากลางจังหวัด เป็นที่ทำการชั่วคราว บุคลากรของศูนย์ก็มีน้อย ส่วนใหญ่เป็นครู - อาจารย์ที่ยืมตัวมาช่วยราชการเป็นการชั่วคราวแทบทั้งสิ้น ทั้งนี้ เพราะต้องใช้งบประมาณปกติในการจัดหาที่ดิน ก่อสร้างอาคารสถานที่และการบรรจุบุคลากรเป็นปี ๆ ไป เมื่อเปรียบเทียบกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในโครงการเงินกู้ทั้ง 24 ศูนย์นั้น มีบุคลากร อุปกรณ์การศึกษามากกว่า และมีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในโครงการเงินกู้ จะมีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง มีบุคลากร อุปกรณ์การศึกษา และงบประมาณมากกว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ใช้เงินงบประมาณปกติ แต่ก็ยังมีปัญหาในการบริหารงานภายในศูนย์ ตั้งแต่คณะกรรมการและผู้ร่วมดำเนินงานโครงการติดตามและประเมินผลการจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด (ศูนย์การศึกษาประชาชนจังหวัด) ด้รายงานว่ามีปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่มีคุณภาพ วัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่มีสภาพชำรุด อาคารสถานที่มีสภาพไม่เหมาะสม เนื่องจากที่ร้อนและแสงสว่างไม่เพียงพอ ขาดความปลอดภัย ด้านการจัดการศึกษายังไม่ครอบคลุมกลุ่มประชากร เป้าหมาย ตลอดจนมีปัญหากการเงินงบประมาณล่าช้า

¹ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) (กรุงเทพมหานคร: หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, 2524), หน้า 36 - 37.

มีผลทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมได้ตามเป้าหมาย¹

ในการบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนั้น หัวหน้าศูนย์ ถือได้ว่าเป็นบุคคลหลัก คุณภาพของการศึกษานอกโรงเรียนจะดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าศูนย์เป็นสำคัญ/ โดยจะต้องศึกษาถึงงานหรือภารกิจหน้าที่ทางการบริหารต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์ว่า หัวหน้าศูนย์ได้ปฏิบัติงานเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยเฉพาะศูนย์ในโครงการเงินกู้ทั้ง 24 ศูนย์ ซึ่งอยู่กระจายทุกภาคของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลมาเสนอส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและหาทางปรับปรุงระบบบริหารงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั้งที่มีอยู่เดิมและจะเปิดใหม่ในอนาคต เพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
3. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน," (กองแผนงานการศึกษา, 2523), หน้า 28 - 34. (เอกสารอัดสำเนา).

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะ

1. งานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน ทั่วประเทศรวม 24 ศูนย์ในโครงการเงินกู้
2. งานบริหารการศึกษาภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยเฉพาะงานทางด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานธุรการ อาคารสถานที่ บริการ และการเงิน และงานด้านสัมพันธ์กับชุมชน

ประโยชน์จากการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องนี้ จะทำให้ผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับสูง ได้ทราบถึงโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาและปัญหาในการบริหารงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขงานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

คำนิยาม

โครงสร้างของระบบบริหารของศูนย์ หมายถึง การแบ่งสายการบังคับบัญชา การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ ขอบเขตและลักษณะของงานภายในศูนย์ทั้งที่เป็นไปตามกฎหมายกำหนดและที่หัวหน้าศูนย์จัดดำเนินการเอง ลักษณะของการสื่อสารภายในหน่วยงาน บรรยวภาคในการปฏิบัติงาน และการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน เพื่อสะดวกในการบริหารงาน

งานบริหารการศึกษา ได้แก่ งาน 4 ประเภทด้วยกันคือ

1. งานบริหารวิชาการ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียน การสอน การวิจัยค้นคว้า การผลิตตำราแบบเรียน การนิเทศการสอน การจัดทำและใช้

- อุปกรณ์การสอน การวัดผลและการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน
2. งานบริหารบุคคลากร หมายถึง การสรรหาบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษา การพัฒนาบุคคล การโอนย้าย ตลอดจนการให้พ้นจากงาน การนิเทศงาน
 3. งานบริหารธุรการการเงิน อาคารสถานที่และการบริหาร หมายถึง งานสำนักงานและงานบริการทุกประเภท ได้แก่ งานสารบรรณ การเงิน อาคารสถานที่ พัสดุรุภัณฑ์ ยานพาหนะ
 4. งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง งานทุกประเภทที่ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดจัดทำดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักและให้ความร่วมมือกับศูนย์ และที่ศูนย์ทำเพื่อแนะนำประชาชนให้รู้จัก เข้าใจ และให้ความช่วยเหลือกับประชาชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การบริการการศึกษา รูปแบบอื่น ๆ

ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าศูนย์ และผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

จังหวัด

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หมายถึง สถานศึกษาที่มีหน้าที่จัดหรือให้การศึกษาทันทีวิชาชีพและวิชาสามัญและการศึกษาอื่น ๆ ตามลักษณะงานดังนี้

1. กลุ่มสนใจและกิจกรรมในชุมชนหรือท้องถิ่น
2. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สายสามัญ และสายอาชีพ
3. ห้องสมุดประชาชนและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหรือตำบล
4. การศึกษาทางโทรทัศน์ วิทยุไปรษณีย์และสื่อทัศนูปกรณ์
5. การบริการเพื่อการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีชุมชน
6. การศึกษาในลักษณะหรือรูปแบบอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียน¹

¹ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ.2524, หน้า 1 - 2.

บุคลากรในศูนย์ หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาต่าง ๆ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ตลอดจนครูที่มีหน้าที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการสอนซึ่งประจำอยู่ที่ศูนย์นั้น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

- 1.1 ผู้บริหารการศึกษาในศูนย์ ซึ่งได้แก่ หัวหน้าศูนย์และผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
- 1.2 บุคลากรในศูนย์

2. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องนี้ กำหนดจังหวัดที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตั้งอยู่ รวม 24 ศูนย์ทั่วประเทศเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารใช้หัวหน้าศูนย์ ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ทุกคน ไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับบุคลากรในศูนย์ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาประมาณร้อยละ 35 ของแต่ละศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบ (Check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaires) เพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร และบุคลากรในศูนย์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล 2 วิธีคือ

1. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงกลุ่มประชากรและกำหนดเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์เช่นกัน
2. เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองบางจังหวัด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสถิติเป็นร้อยละ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละประเภทงานจากความคิดเห็นของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยาม และวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิงและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

บทที่ 4 ประกอบด้วยผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 กล่าวถึงสถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กล่าวถึงโครงสร้างของระบบบริหารงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตอนที่ 3 กล่าวถึงงานบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ตามความเห็นของผู้บริหารบุคลากรในศูนย์

ตอนที่ 4 กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานภายในศูนย์ทั้ง 4 ด้าน

บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายและเสนอแนะ

ภาคผนวก ประกอบด้วยตารางพฤติกรรมรายชื่อของงานบริหารการศึกษาตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตารางวิเคราะห์โครงสร้างของระบบบริหารงานศูนย์หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย และแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย